

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 72

van **MERCEDES VAN VOLCEM**

datum: 14 oktober 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Ontharding - Meetmethode en doelstellingen

Vlaanderen is een van de meest verharde regio's van Europa. Vandaag is ongeveer 16% van de oppervlakte verhard en bij ongewijzigd beleid riskeert dit te verhogen tot 20% in 2050. Ontharding wordt door experts aangeraden omdat verharding perverse gevolgen heeft. Zo ontstaat er een groter risico op overstromingen, is er minder waterinfiltratie, ontstaan warmere steden en dorpen, is er minder CO₂-opslag door planten en de bodem, en een verlies aan biodiversiteit.

De Vlaamse overheid is op de hoogte van deze negatieve gevolgen en heeft maatregelen genomen om ontharding in Vlaanderen te stimuleren. Zo werd het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) opgesteld. Hierin werd de doelstelling geformuleerd om over te gaan tot een vermeerdering van de ontharding met 20% of 8000 hectare tegen 2050, of 250 tot 300 hectare per jaar.

1. Welke meetmethode wordt gehanteerd om de ontharding in kaart te brengen?
2. Kan de minister een stand van zaken geven over de onthardingsprojecten?
 - a) Hoeveel succesvolle projecten vonden tot op heden plaats? Graag een verdeling per provincie.
 - b) Hoeveel m² werd succesvol onthard tot op heden? Graag een verdeling per provincie.
3. Kan de minister een stand van zaken geven over het bereik van de vooropgestelde doelstellingen? Indien dat lager ligt dan vooropgesteld, kan ze dan aangeven waarom niet voldaan is aan de doelstellingen?

**Vlaams
Parlement**

ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD

op vraag nr. 72 van 14 oktober 2021

van **MERCEDES VAN VOLCEM**

1. Momenteel wordt ontharding niet expliciet gemeten. Verharding daarentegen wel. Verharding wordt momenteel gemeten aan de hand van kaartmateriaal gecreëerd door Digitaal Vlaanderen (Bodemafdekkingskaart). Dit kaartmateriaal wordt om de 3 jaar gemaakt. Het grootste probleem hierbij is dat ontharding volledig valt binnen de foutenmarges die inherent zijn aan dit kaartmateriaal. Daarom liet mijn administratie onderzoeken hoe verharding statistisch verantwoord beter kon gemeten worden. Resultaten hieromtrent worden binnenkort gepubliceerd in het Ruimterapport. Daarnaast wordt er momenteel ook gekeken of Artificiële Intelligentie dit vraagstuk nog beter kan oplossen.
2. Er werden op heden vier projecten uitgevoerd, die momenteel nog administratief worden afgerond. Voor het overzicht verwijs ik naar onderstaande tabel.
De andere proeftuinen zijn nog lopende en bevinden zich in één van volgende realisatie-status: in voorbereiding – vergunningsaanvraag – in realisatie – gerealiseerd. De realisatie-status is gebaseerd op de rapportage van de projecten eind 2021.

NAAM PROJECT	GEMEENTE	PROVINCIE	GERAAMDE KOSTPRIJS €	TOEGEKEN D BUDGET €	TE ONTHARDE N M²	STATUS	VOLTOOID?
Har(d)t voor groen	Brugge	West-Vlaanderen	306.537,97	250.000,00	1.850,00	in voorbereiding	NEE
Transitie varkenssite naar eetbare pluktuin	Aardooie	West-Vlaanderen	336.769,50	250.000,00	3.169,00	gerealiseerd	JA
Speelgroenplaats , een droom van een speelplaats	Kortrijk	West-Vlaanderen	486.898,91	250.000,00	3.150,00	gerealiseerd	JA
Omgevingsontw erp Markt 23	Wetteren	Oost-Vlaanderen	541.607,67	250.000,00	1.733,00	gerealiseerd	JA
Betonschraap: ontharding Paul de Smet de Naeyerpark	Gent	Oost-Vlaanderen	296.800,00	222.600,00	1.885,00	in realisatie	NEE
Gummarushof onthardt	Mechelen	Antwerpen	107.625,75	100.000,00	2.314,02	vergunningsaanvraag	NEE
De Zevensprong onthardt	Leuven	Vlaams-Brabant	370.757,17	250.000,00	716,00	gerealiseerd	JA
Geïntegreerde ontharding Redingenhof	Leuven	Vlaams-Brabant	312.580,00	234.435,00	1.200,00	in voorbereiding	NEE
Betonschraap Oostakkerdorp	Gent	Oost-Vlaanderen	370.754,17	250.000,00	3.889,00	in voorbereiding	NEE
GruunRant Onthardt	Antwerpen	Antwerpen	333.333,33	250.000,00		in voorbereiding	NEE
De Robuuste Klimaatstraat	Antwerpen	Antwerpen	334.155,00	213.993,00	900,00	in realisatie	NEE
Infiltratie in co-creatie	Borsbeek	Antwerpen	611.637,00	250.000,00	19.999,00	in voorbereiding	NEE

Ontharding en waterberging in de vallei van de Kleine Nete	Antwerpen	Antwerpen	576.572,47	250.000,00	95.000,00	in realisatie	NEE
Groen in plaats van Grijs	Vorselaar	Antwerpen	402.100,00	250.000,00	3.951,00	vergunningsaanvraag	NEE
Zuurstof voor de Vogelzangbeek	Sint-Pieters-Leeuw	Vlaams-Brabant	410.118,20	250.000,00	2.788,00	in voorbereiding	NEE
Ontharden Zenneweide	Halle	Vlaams-Brabant	231.341,20	173.506,00	23.303,00	vergunningsaanvraag	NEE
Van grijs naar groen speelparadijs	Halle	Vlaams-Brabant	202.402,13	151.802,00	2.260,00	in realisatie	NEE
Groen hart voor Zolder	Heusden-Zolder	Limburg	335.220,00	250.000,00	10.200,00	in voorbereiding	NEE
Transformatie van de Evence Coppélaan	Genk	Limburg	14.886.741,00	250.000,00	12.000,00	in voorbereiding	NEE
Boer ruimte veld	Vlaanderen		333.330,00	249.997,50		in voorbereiding	NEE
Groen met grijs			331.719,60	187.316,00		in realisatie	NEE
Re-move: waar een wil en een plan is kan een weg weg			336.785,50	174.113,00		in voorbereiding	NEE
Groene speelplaats stedelijke basisschool de brug	Roeselare	West-Vlaanderen	710.000,00	250.000,00	2.403,00	in voorbereiding	NEE
Het land achter de boerenpoort	Rollegem	West-Vlaanderen	319.000,00	239.250,00	2.938,50	vergunningsaanvraag	NEE
Scholen Merchtem breken uit	Merchtem	Vlaams-Brabant	340.000,00	250.000,00	4.650,00	in voorbereiding	NEE
Campus	Wevelgem	West-Vlaanderen	1.016.559,00	250.000,00	9.105,17	in voorbereiding	NEE
De school als groene long in de wijk	Kortrijk	West-Vlaanderen	1.666.200,00	250.000,00	14.220,00	in voorbereiding	NEE
Het Sint-Pietersinstituut met groen en blauw	Turnhout	Antwerpen	1.730.581,07	250.000,00	3.650,00	in realisatie	NEE
Park Piot	Turnhout	Antwerpen	433.500,00	250.000,00	1.576,00	in voorbereiding	NEE
VIIO	Borgloon	Limburg	1.616.957,50	250.000,00	973,00	vergunningsaanvraag	NEE
Kappelleweide - Transformatie tot groen publiek park	Roosdaal	Vlaams-Brabant	165.000,00	123.750,00	850,00	in voorbereiding	NEE
Onthardingsproject School en omgeving voor GBS	Blanden	Vlaams-Brabant	74.900,00	56.175,00	545,00	vergunningsaanvraag	NEE
Sch2Olen	Antwerpen	Antwerpen	266.000,00	199.500,00	6.100,00	in voorbereiding	NEE
Kempense scholen ontharden	Antwerpen	Antwerpen	421.845,00	250.000,00	7.502,00	in voorbereiding	NEE
De Veemarkt als groenblauwe missing link	Sint-Truiden	Limburg	1.350.000,00	250.000,00	13.000,00	in voorbereiding	NEE

Wijwater	Genk	Limburg	250.000,00	187.500,00	1.000,00	in voorbereiding	NEE
Reconversie Den Bleek	Geraardsbergen	Oost-Vlaanderen	403.515,00	250.000,00	4.650,00	in voorbereiding	NEE
Onthardingsproject Senthout voor meer zichtbaar water	Duffel	Antwerpen	271.400,00	203.550,00	1.352,00	in voorbereiding	NEE
Ontharden parking Groeningelaan	Kortrijk	West-Vlaanderen	438.653,38	250.000,00	2.700,00	in voorbereiding	NEE
Realisatie natuurcorridor en recreatieve herinrichting open ruimte gebied Kiewit-Zonhoven-Genk	Genk	Limburg	314.815,00	236.111,25	12.000,00	in voorbereiding	NEE
Verduining A. Ruzettelaan	Blankenberghe	West-Vlaanderen	344.775,51	250.000,00	1.200,00	in voorbereiding	NEE
Groene weide Sint-Jozefskerk	Roeselare	West-Vlaanderen	713.300,00	250.000,00	1.600,00	in voorbereiding	NEE
Groene- blauwe herinrichting Koolmijnlaan en Voortplein	Heusden-Zolder	Limburg	340.275,00	250.000,00	13.160,00	in voorbereiding	NEE
Weg voor water	Sint-Niklaas	Oost-Vlaanderen	345.400,00	250.000,00	1.340,00	in voorbereiding	NEE
			TOTAAL	9.953.598,75	296.821,69		

Op de website van Vlaanderen Breekt uit (www.vlaanderenbreektuit.be) vindt u meer informatie over de proeftuinen.

- De doelstelling om de verhardingsgraad tegen 2050 met 1/5 terug te dringen, in de strategische visie BRV, geldt voor de bestemmingen landbouw, natuur en bos, de zogenaamde 'zachte bestemmingen'. In 'harde' bestemmingen wil het BRV de verhardingsgraad tegen 2050 stabiliseren en bij voorkeur terugdringen ten opzichte van 2015.

De huidige onthardingsprojecten zijn zowel in 'zachte' als 'harde' bestemmingen gelegen.

De onthardingsprojecten zijn proeftuinen die ons al doende lerend een toekomstige onthardingspraktijk moeten schetsen. De proeftuinen zijn daarom op zich niet bedoeld om de onthardingsdoelen reeds te halen, maar veeleer om te weten op welke wijze we onze onthardingsdoelen kunnen behalen.

De proeftuinen leren ons dat ontharding verschillende doelen kan nastreven: biodiversiteit verhogen, inzetten op water, een betere bodem voorzien, de luchtkwaliteit verbeteren, de leefomgeving aangenamer maken, hitte tegengaan en ruimte voor voedsel maken. De proeftuinen geven tevens inzicht in ontharding als nieuwe praktijk. Die nieuwe praktijk is onderdeel van een groter geheel van planning en nadenken over het ecosysteem. De nieuwe praktijk vergt organisatie, interdisciplinaire samenwerking en draagvlakvorming. De onthardingspraktijk kost tijd en stopt niet na de onthardingsactie.

Een belangrijke uitdaging is nu om de proeftuinen tot vermenigvuldiging en opschaling te laten leiden. Dan pas kunnen we op kruissnelheid komen om ook kwantitatief bereikbare doelen te bereiken.

Inmiddels geeft onderzoek ons een inzicht in de kansen tot ontharding. Welke locaties in Vlaanderen zijn het meest kansrijk op vlak van onthardingswinst? U kan een kansenkaart en afwegingskader raadplegen op [Onthardingswinst: Afwegingskader en kansenkaart - Departement Omgeving \(vlaanderen.be\)](#)